

Іван Колобердянко

к.е.н., доцент,

Запорізький національний університет,

Вікторія Діброва,

студентка,

Запорізький національний університет

НЕЗВИЧАЙНІ ПОДАТКИ В КРАЇНАХ СВІТУ

Ще з давніх часів в разі гострої потреби наповнення бюджету держава могла, як свідчить історія оподаткування, запровадити податок на будь-що, і громадяни повинні були його сплачувати. Але метою було не тільки наповнення державного бюджету, а ще стимулювання певних дій населення.

Ще у XVIII ст. Бенджамін Франклін сказав, що в житті немає нічого неминучого, крім смерті й податків. Спочатку ними обкладалися володіння землею, худобою та працівниками, а згодом потреби держави зростали і з'явилися дивні, в деякій мірі безглузді податки.

Податком є обов'язковий, безумовний платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників податку [1].

В цій роботі хотілось би навести приклади незвичайних податків та з'ясувати чи існують вони в сучасному світі.

В 6 столітті був впроваджений страшний податок, в афганському місті Пешавапа його завойовником. На рік він вимагав надати йому 100 голів. Цей податок збирався протягом двадцяти років.

У Візантії вважали, що кожна людина має право на свіже повітря. Маленькі будинки не заважали отримувати всім повітря в необмеженій кількості, а ось великі – забирали занадто багато повітря, яким би могло користуватися населення. А тому влада придумала аналог податку на нерухомість, тільки заклала в нього дещо іншу ідею.

В Англії з 1100 по 1135 роки діяв податок на боягузтво. Кожен підданий британської корони повинен був нести службу в армії і в разі необхідності безстрашно боротися з ворогом. По суті, це податок за дезертирство. Спочатку він був невисоким, але згодом його підняли до 300%, з метою збільшення армії.

Місто Джонстаун (Пенсильванія) був спустошений повінню, що вбила близько 2 тис. людей в кінці XIX ст., а у 1936 році інша повінь пошкодила місто. Це призвело до того, що влада штату Пенсильванія впровадила податок на алкоголь, який використовувався для відбудови міста. До 1942 року назбиралося достатньо грошей, щоб відновити Джонстаун, але податок існує до цього дня та приносить Пенсильванії близько 200 млн дол. за рік.

Податки найбільш часто стягуються з матеріальних об'єктів, але є винятки. На початку 1990-х влада Венеції вирішила, що стягувати податки можна з нематеріальних об'єктів, і в 1993 році запровадила податок на тінь. Незвичайним збором обклали майже всіх власників магазинів, ресторанів і кафе, тінь від закладів яких падала на муніципальну землю. Окремі бізнесмени вважали за краще демонтувати з фасадів навіси й козирки, а ті, хто вирішив зберегти вигляд своїх закладів без змін, щорічно поповнюють бюджет Венеції своїми внесками.

Незважаючи на всю дивність стягуваного збору, він досі не скасований. Крім того, платити податок доводиться не тільки в сонячні, а й у похмурі дні, яких у місті на воді значно більше.

З метою підвищення народжуваності в СРСР був впроваджений «податок на холостяків, одиноких і малосімейних громадян» він діяв з 1941 по 1991 рік і платили його неодружені чоловіки та заміжні бездітні жінки у віці до 50 років у розмірі 6% від заробітної плати. В 2010 році в Україні його пропонували відродити, але Верховна рада не затвердила цей податок.

Слід зазначити, що досить схожий податок і досі існує в Китаї. Він має назву «Податок на громадянський шлюб». Він був ведений у 1996 році в місті Тяньцзинь і збирає близько 1 тисячу юанів на рік за громадянський шлюб. Або реєструє свої відносини – або плати.

У Мексиці, а саме в національному парку Тулум, стягується податок за знімок самого себе. Відвідувачі платять 2,5 долара за кожен гаджет з фотокамерою: планшет, телефон, фотоапарат, і за камеру GoPro і це крім вартості квитка (3,3 дол.). Якщо відвідувач парку, ознайомлюючись з культурою найдавнішої цивілізації майя, побажає зафіксувати пам'ятки, то збір на селфі майже в два рази збільшить вартість вхідного квитка [2].

З метою захисту навколишнього середовища в Італії існує «податок на вулкани». Податком обкладається перебування на території вулканів. Мандрівник зобов'язаний заплатити 2,5 євро за відвідування острова без вулканів, крім островів Сицилія і Сардинія, і 5 євро, якщо турист побажає відвідати території з діючими вулканами. Податок вже включений у вартість квитків на літак і на судна.

Україна ще не має дивних податків, але в парламенті був законопроект на «податок на домашніх улюбленців», який передбачав тотальну реєстрацію всіх тварин. Пронувалося ввести новий збір в розмірі 180 грн для власників кішок і собак. Але 29 серпня 2019 року його було відкликано [3].

Податки це своєрідний механізм, який регулює економічні відносини. Саме завдяки податкам можливо провести ефективну фіскальну політику. Але на прикладі розглянутих податків, ми можемо побачити, що держави впроваджують їх для підвищення екології, показників народжуваності, збільшення армії, але крім покращення цих показників, вони отримують поповнення державного бюджету. Якщо ефективно сформулювати податкову політику, то бюджетний дефіцит буде значно менший.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
2. Специфічні податки світу URL: <https://taxlink.ua/ua/news/specifichni-podatki-svitu.htm#hcg=IhPx4Fr>.
3. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо ідентифікації та реєстрації тварин URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64517.